

*A doppingellenes küzdelem támogatása a sportolók dopping utáni
élettapasztalatainak oktatási forrásokká és szakpolitikai ajánlásokká
történő átalakításával (TALE)*

WP4 – D4.1 Sportpolitikai ajánlás

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

A jelen dokumentum magyar nyelvű fordítása a DeepL Pro mesterségesintelligencia-alapú fordítási rendszerének közreműködésével készült. A dokumentum eredeti nyelve angol. A fordítás kizárólag tájékoztató jellegű; eltérés esetén az angol nyelvű eredeti dokumentum tekintendő irányadónak.

Útmutató a szankcionált sportolók rehabilitációjához és reintegrációjához

1. A szakpolitikai ajánlás célja és hatóköre

Ezek a szakpolitikai iránymutatások támogatják a nemzetközi sportszövetségeket (IF-ek), a nemzeti doppingellenes szervezeteket (NADO-k) és más érdekelt feleket a reintegrációra vonatkozó strukturált, méltányos és sportolóközpontú megközelítések kialakításában. Az iránymutatások a hivatalos szankciórendszerek és az érintett sportolók hosszú távú tapasztalatai között fennálló, széles körben elismert hiányosságra reagálnak, ugyanakkor figyelembe veszik a tisztán versenyző sportolók szempontjait és aggályait is.

2. Háttér és indoklás

A szankcionált sportolókat gyakran kizárólag a szabályszegésük és az abból következő büntető következmények alapján határozzák meg, pedig a doppingellenes szankciók tartós károkat okozhatnak, amelyek messze túlmutatnak a hivatalos eltiltási időszakon, beleértve a mentális egészségre, az identitásra, a megélhetésre, a kapcsolatokra, a hírnévre és a társadalmi hovatartozásra gyakorolt hatásokat is. Az emberi jogok és a sportolók jóléte szempontjából egy olyan rendszer, amely elkötelezett a méltányosság, az arányosság, a méltóság és az eljárási igazságosság iránt, nem állhat meg pusztán a büntetésnél. Egyértelmű reintegrációs és rehabilitációs útvonalak, valamint támogatás hiányában a sportolók valószínűleg nem tudnak visszatérni – ami nemcsak az egyes sportoló, hanem klubja, sportága és országa számára is veszteséget jelent –, vagy pedig megoldatlan megbélyegzéssel, korlátozott támogatáshoz való

hozzáférréssel és kevés lehetőséggel a tanulás, a felelősségvállalás vagy a pozitív változás bizonyítására térhetnek vissza a sportba és a társadalomba. A reintegrációra és a rehabilitációra vonatkozó politika ezért nem csupán az elkerülhető károk enyhítése érdekében szükséges, hanem a doppingellenes küzdelem erkölcsi és társadalmi legitimitásának megerősítése érdekében is. Ha a rendszerről az a benyomás alakul ki, hogy a szankciót követően magára hagyja a sportolókat, ahelyett, hogy elősegítené a felelősségteljes sportba való visszatérést, a felépülést és a rehabilitációt, akkor a rendszer méltányosságra és igazságosságra vonatkozó állításai meggyengülnek. A strukturált támogatás, az egyértelmű elvárások és a tartalmas reintegrációhoz vezető útvonalak beépítésével egy ilyen politika hozzájárulhat ahhoz, hogy a doppingellenes gyakorlat összhangba kerüljön mind a tiszta sport céljaival, mind a tágabb értelemben vett emberi jogi elvekkel.

3. Források

Az ajánlások az Erasmus+ és a WADA által finanszírozott TALE – *What About Us?* projektek kvalitatív bizonyítékaira épülnek, amelyeket a World Café módszert alkalmazó, részvételi jellegű értelmezési folyamat egészített ki. A World Café különböző érdekelt feleket hozott össze, többek között:

- szankcionált és nem szankcionált sportolókat,
- nemzeti és nemzetközi sportszervezetek képviselőit,
- jogi szakértőket, és
- emberi jogi intézmények képviselőit.

Ezek a nézőpontok együttesen arra világítanak rá, hogy a reintegrációt nem opcionális kiegészítőként, hanem a hatékony és hiteles doppingellenes rendszerek szerves részeként kell értelmezni. A reintegráció nem opcionális lépés, de nem is feltétel nélküli.

FŐ ÜZENET:

A reintegráció nem jutalom. Egy tisztességes és hiteles doppingellenes rendszer szükséges, de strukturált és feltételekhez kötött eleme.

4. Alapelvek

A reintegrációs megközelítéseknek olyan közös elveken kell alapulniuk, amelyek mind a politikát, mind a gyakorlatot irányítják.

Sportolóközpontú megközelítés

A sportba történő reintegrálásnak tükröznie kell az egyes esetek egyedi körülményeit, beleértve a szabálysértés jellegét és a szabálysértés elkövetésének körülményeit. Ugyanakkor a reintegrációs politikáknak egyidejűleg figyelembe kell venniük a verseny integritását és azokat a sportolókat is, akiknek együtt kell edzeniük és versenyezniük a korábban szankcionált sportolókkal.

A sportoló véleménye:

„Úgy éreztem, hogy ugyanúgy bántak velem, mint valakivel, aki szándékosan csalt, pedig az én esetem teljesen más volt.”

A viselkedés és az identitás közötti különbség

A szankciók célja a szabályszegések kezelése, nem pedig a sportoló identitásának vagy a sportban és a társadalomban betöltött hosszú távú helyének meghatározása. A reintegrációs folyamatoknak aktívan támogatniuk kell ezt a megkülönböztetést.

Sportoló véleménye

„A büntetés nem csupán megakadályozott abban, hogy versenyezzek – hanem azt az érzést keltette bennem, hogy már sehova sem tartozom.”

Méltányosság és arányosság

A reintegrációnak nem szabad automatikusnak vagy pusztán büntető jellegűnek lennie.

Ehelyett tükröznie kell:

- a szabálysértés súlyosságát,
- a szándék mértékét, és
- a sportoló rehabilitációban való részvételi hajlandóságát.

Ebben a tekintetben az érdekelt felek azt is hangsúlyozták, hogy fontosabb a szándékos dopping és a nem szándékos szabályszegések (például szennyeződés vagy gyógyszerelési hiba) közötti egyértelműbb megkülönböztetés – többek között a használt terminológiában is – ahelyett, hogy egyetlen, megkülönböztetés nélküli címkét alkalmaznának.

A sportolóknak emellett egyenlő hozzáféréssel kell rendelkezniük:

- jogi tanácsadáshoz,
- pszichológiai támogatáshoz, és
- pénzügyi tanácsadáshoz.

Átláthatóság és egyértelműség

A doppingellenes eljárások gyakran bonyolultak. A jogokról, kötelezettségekről és eljárásokról szóló világos, érthető és időszerű tájékoztatás elengedhetetlen a zavar, a szorongás és a káros hatások csökkentése érdekében. Mind a szankcionált, mind a tiszta sportolók számára világos, átlátható és következetes visszailleszkedési szabályokra van szükség. Az egyértelműség hiánya aláássa a rendszerbe vetett bizalmat.

Ezen felül a reintegrációs feltételekről – adott esetben az elért eredményekről is – folytatott átlátható kommunikáció hozzájárulhat a tisztán versenyző sportolók és a szélesebb sportközösség bizalmának helyreállításához.

A reintegráció a tiszta sport részeként

A reintegrációt nem szabad a tiszta sporttal ellentétesnek tekinteni. Éppen ellenkezőleg: a jól felépített reintegráció csökkenti a megbélyegzést, támogatja a tanulást és csökkenti a visszaesés kockázatát, ezáltal összességében erősítve az integritási rendszereket.

A jól felépített és hiteles reintegráció a következőképpen járul hozzá a tiszta sporthoz:

- az elszámoltathatóság erősítésével,
- a tanulás és a megelőzés támogatásával, és
- a visszaesés kockázatának csökkentésével.

FŐ ÜZENET

A visszailleszkedés során minden sportolót egyénként kell kezelni – egyedi történetével, körülményeivel és igényeivel –, ezért a folyamatot méltányos, személyre szabott és arányos módon kell kialakítani.

TUDNIVALÓK

A reintegrációnak két cél között kell egyensúlyt teremtenie:

- ✓ a szankcionált sportolók rehabilitációjának támogatása, illetve
- ✓ a nem szankcionált sportolók jogainak és bizalmának védelme.

5. A szankció ideje alatt

Szervezett támogatás: a feltételes reintegráció elemeinek bevezetése

Cél: Hiteles magatartásváltozás bemutatása azoknál a szankcionált sportolóknál, akik szándékosan követtek el doppingvétséget

- ✓ A tevékenységekre és a tiltott társulásokra vonatkozó szabályok egyértelmű betartása
- ✓ Strukturált doppingellenőrzési időszak
- ✓ Részvétel doppingellenes oktatási vagy megelőzési tevékenységekben (adott esetben)
- ✓ Bizonyított elismerés, önreflexió és változásra való hajlandóság
- ✓ Hozzáférés oktatási lehetőségekhez, kettős karrierlehetőségekhez és támogató struktúrákhoz
- ✓ Szükség esetén:
 - Az edzőkörnyezet vagy a támogató hálózat megváltoztatása, és
 - Mentorokkal vagy tanácsadó struktúrákkal való együttműködés.

Miért fontos ez:

A rehabilitációt nem csupán az idő határozza meg – ennek **láthatónak, hitelesnek és mások számára is érthetőnek** kell lennie.

A tiszta sportolók által az eltiltás után visszatérő sportolókkal szemben támasztott egyik legfontosabb elvárás, hogy a társadalomba való visszailleszkedést ki kell érdemelni és bizonyítani kell, nem pedig magától értetődőnek tekinteni. A visszailleszkedési folyamatnak olyan egyértelmű feltételeket kell tartalmaznia, amelyek bizonyítják a rehabilitációt, többek között:

- A felelősség elismerése és – adott esetben – a megbánás kifejezése,
- Részvétel oktatási vagy megelőző tevékenységekben, például a doppingellenes tudatosság növelésében,
- Strukturált doppingellenőrzési időszak, és
- A doppingellenes hatóságokkal való, önkéntes alapon történő együttműködés megfontolása.

Ezek az elemek segítik a bizalom helyreállítását, és biztosítják, hogy a tisztán versenyző sportolók a visszafogadást hitelesnek és méltányosnak érzékeljék.

A sportoló környezetének figyelembevétele

A bizonyítékok rávilágítanak a sportoló környezetének fontosságára mind a doppingviselkedés, mind a reintegráció sikere szempontjából.

Szükség esetén a visszailleszkedési folyamatoknak a következőket kell magukban foglalniuk:

- az edzőkörnyezet, a csapatok vagy a támogató hálózatok megváltoztatása,
- a doppinggal kapcsolatos személyektől vagy rendszerektől való elhatárolódás, és
- hozzáférés mentoráláshoz vagy etikai tanácsadáshoz.

GYAKORLATI TANÁCSOK

A reintegráció nem csak a sportolóról szól. Arról a rendszerről és környezetről is szól, ahová visszatér.

A kettős karrier és a sporton kívüli élet támogatása

A sportolókat támogatni kell a következők fejlesztésében:

- oktatási pályák
- alternatív karrierlehetőségek

Ez csökkenti a kockázatos környezettől való függőséget, és elősegíti a hosszú távú jólétet.

6. A szankció utáni reintegráció

Hosszú távú intézkedések: a bizalom, a tartozás érzése és a legitimitás helyreállítása

Cél: A megbízható és fenntartható visszatérés lehetővé tétele

- ✓ A visszatérő sportoló egy világos és átlátható reintegrációs útvonalat követett
- ✓ A sportoló elkötelezettséget tanúsított a tiszta sport értékei iránt
- ✓ A reintegrációs feltételek arányosak a szabálysértés súlyosságával és körülményeivel
- ✓ Az ADO-k a visszatérés után is folyamatos nyomon követést és támogatást biztosítottak
- ✓ Adott esetben:
 - Fokozatos vagy feltételekhez kötött visszatérés a versenyzésbe
 - Részvétel oktatási vagy megelőzési tevékenységekben
 - Egyértelmű elhatárolódás a korábbi, magas doppingkockázatot jelentő környezettől

Miért fontos ez:

A reintegráció csak akkor tekinthető teljesnek, ha helyreáll a bizalom – nemcsak adminisztratív, hanem társadalmi szinten is.

A sportba való visszatérés nem csupán formális, hanem társadalmi folyamat is. A sportba való visszatérés nem jelenti automatikusan a sikeres reintegrációt. A társadalmi dinamikák, a bizalom és az identitás döntő szerepet játszanak.

Az érintett szervezetek:

- hozzanak létre hivatalos reintegrációs keretrendszereket
- egyértelműen közöljék a versenybe való visszatérés feltételeit

- szükség esetén független szerveket vonjanak be a bizalom erősítése érdekében
- jelöljék ki a reintegrációs vagy szociális kapcsolattartókat
- biztosítsák a folyamatos támogatási szolgáltatásokhoz (pl. pénzügyi, jogi) való hozzáférést

A sportoló véleménye

„A visszatérés nem volt probléma – a probléma az volt, hogy az emberek hogyan bántak velem, amikor visszatértem.”

A felelősségre vonás és az arányos következmények biztosítása

A rendszerbe vetett bizalom fenntartása érdekében a reintegrációs keretrendszerek a következőket tartalmazhatják:

- a szabálysértések súlyosságához igazodó korlátozásokat
- a szándéktól és a körülményektől függő differenciált megközelítéseket
- a visszatérés utáni folyamatos nyomonkövetést

Ezzel párhuzamosan különös figyelmet kell fordítani a következőkre:

- a bűnrészesek (pl. edzők, a doppingrendszerekben részt vevő orvosi személyzet) szigorú szankcionálására, és
- a dopping rendszerbeli okainak kezelésére, egyéni magatartáson túlmutatóan is.

A reintegráció mint hozzájárulás

A reintegrált sportolók jelentős szerepet játszhatnak a következő területeken:

- oktatási programokban
- megelőzési kezdeményezésekben (pl. társaktól társaknak nyújtott támogatás)
- a megélt tapasztalatok felelősségteljes megosztásában

Ennek azonban feltétele kell, hogy legyen a bizonyított felelősségvállalás és felkészültség. Amennyiben a sportolók megosztják tapasztalataikat – például beszámolók vagy hitelesített podcastok formájában –, ennek önkéntes alapon kell történnie, a tényeket ellenőrizni kell, és a tartalmakat hivatalos, megbízható platformokon kell közzétenni. A doppingellenes szervezeteknek egyértelművé kell tenniük, hogy milyen információk oszthatók meg, hogy a Szankcionált sportolói életutak pontos kontextust nyújtsanak a tiszta sportolók számára, és reális tervet az újonnan szankcionált sportolók számára, ahelyett, hogy ellenőrizetlen narratívákat terjesztenének. Ezt kiegészíthetik olyan bizalmas, sporttársak közötti formátumok is, amelyekben a korábban szankcionált sportolók támogatják azokat, akik jelenleg mennek keresztül a folyamaton.

Folyamatos támogatás nyújtása

A hosszú távú reintegrációhoz az alábbiakra van szükség:

- pszichológiai támogatáshoz való hozzáférés
- strukturált utánkövetés
- a tiszta sport értékeinek folyamatos tiszteltetésben tartása

A rendszer szélesebb körű megerősítése

A szervezeteknek nemzetközi szinten is meg kell osztaniuk a reintegrációval kapcsolatos bevált gyakorlatokat, például az UNESCO által támogatott keretrendszereken keresztül, és törekedniük kell a reintegrációs feltételek és a szankcionálási folyamatok joghatóságok közötti nagyobb harmonizációjára, csökkentve ezzel a szervezetek közötti eltérő bánásmódot és erősítve a rendszer méltányosságába vetett bizalmat.

7. Rendszerkockázatok

Szervezett és hiteles reintegrációs megközelítések hiányában a következő kockázatok merülnek fel:

- A megbélyegzés és a társadalmi kirekesztés, amelyek aláássák a felépülést és a visszatérést,
- A tiszta sportolók körében a bizalom elvesztése,
- A harmonizáció hiánya, ami a szervezetek közötti egyenlőtlen bánásmódhoz vezet,
- A szabályok tisztázatlansága, ami növeli a véletlen további szabályszegések kockázatát
- A támogatás hiánya, ami hozzájárulhat a visszaesésekhez,
- Pénzügyi egyenlőtlenség, amely miatt az alacsonyabb jövedelmű sportágakból vagy országokból származó sportolók nem részesülhetnek megfelelő jogi vagy reintegrációs támogatásban,

8. Főbb ajánlások

A fent bemutatott bizonyítékok, az érdekelt felek nézetei és a kutatási eredmények együttesen egyértelmű következtetésre utalnak: **a reintegrációt a doppingellenes küzdelem keretében alapvető politikai felelősséggé kell kezelni**, nem pedig informális vagy opcionális utólagos intézkedésként. A szankcionálási és szankció utáni szakaszokban leírt tapasztalatok, valamint az azonosított rendszerkockázatok együttesen azt mutatják, hogy a strukturált reintegráció hiánya aláássa a sportolók jólétét, gyengíti a tiszta sportolók közötti bizalmat, és veszélyeztetheti a doppingellenes rendszerek méltányosságát, hitelességét és legitimitását.

Az alábbi ajánlások ezért ezeket a felismeréseket gyakorlati politikai prioritásokká alakítják át azoknak a sportszervezetek és doppingellenes szervek számára, amelyek igazságos, arányos, átlátható és hiteles reintegrációs útvonalak kialakítására törekcsenek.

1. kiemelt ajánlás: A reintegrációt hivatalos, strukturált és feltételekhez kötött folyamatok révén kell beépíteni a doppingellenes politikába, ahelyett, hogy a visszatérést ad hoc döntéshozatalra vagy a szankció lejártát követő automatikus visszahelyezésre bíznák.

2. kiemelt ajánlás: A rehabilitációt meghatározott cselekvésekkel – például oktatásban való részvétellel, az önreflexió és a felelősségvállalás bizonyításával, a feltételek betartásával, valamint adott esetben egy strukturált doppingellenőrzési időszakkal – kell igazolni, ahelyett, hogy kizárólag a letöltött időre támaszkodnánk.

3. kiemelt ajánlás: Dolgozzanak ki hivatalos reintegrációs keretrendszereket, amelyek világos, átlátható és következetesen alkalmazott szabályokkal szabályozzák a szankciót, a rehabilitációt és a visszatérést, oly módon, hogy védjék mind a szankcionált, mind a tiszta sportolók jogait, elvárásait és bizalmát.

4. kiemelt ajánlás: Olyan reintegrációs politikákat és eljárásokat kell kidolgozni, amelyek nem csupán az egyes sportolókat veszik figyelembe, hanem azt a tágabb környezetet is, ahová visszatérnek, beleértve az edzőkörülmenyeket, a támogató személyzetet, a kapcsolatokat és a szervezeti kultúrát.

5. kiemelt ajánlás: A sportolók véleményét – beleértve mind a szankcionált, mind a tiszta sportolókat – be kell vonni a reintegrációs politika kidolgozásába, végrehajtásába és időszakos felülvizsgálatába, annak biztosítása érdekében, hogy a keretrendszerek hitelesek, méltányosak és figyelembe veszik a valós tapasztalatokat.

10. Hozzájárulás a keretrendszer további fejlesztéséhez

Ez az irányelvi ajánlás koncepcionális és gyakorlati alapot nyújt a doppingellenes szankciót követő rehabilitációra és reintegrációra vonatkozó strukturált megközelítések továbbfejlesztéséhez. A jelenlegi bizonyítékalapot egy kezdeti keretrendszerre alakítja át a szakpolitikai reflexió, az érdekelt felek közötti párbeszéd és a korai végrehajtás céljára, miközben elismeri, hogy a tudás, a gyakorlat és az intézményi tanulás fejlődésével részletesebb iránymutatásokra, egyértelműbb szabványokra és erőteljesebb rendszerkoordinációra lesz szükség.

Politikaorientált modellként célja nem egy végleges vagy általánosan rögzített megoldás előírása, hanem azoknak a kulcsfontosságú területeknek a meghatározása, amelyekre figyelmet kell fordítani ahhoz, hogy a visszailleszkedés kezelése méltányos, arányos, hiteles módon történjen, és összhangban álljon mind a sportolók jólétével, mind a tiszta sport céljaival. Ebben az értelemben az ajánlás célja, hogy támogassa a szervezeteket a szétagolt, diszkrecionális vagy informális megközelítések túllépésében azáltal, hogy világosabb struktúrát biztosít arra vonatkozóan, hogyan lehet a rehabilitációt, a bizalomépítést, az elszámoltathatóságot, a támogatást és a sportba való visszatérést összehangoltabb és átláthatóbb módon kezelni. Célja, hogy tájékoztatást nyújtson a megbeszélésekhez és a finomításhoz, támogassa az érdekelt felek közötti összehangolást, és hozzájáruljon egy részletesebb és működőképesebb reintegrációs keretrendszer kidolgozásához a projekt következő fázisaiban. Tekintettel a sportolók, a sportszervezetek, a doppingellenes szervek, a jogi szereplők és az emberi jogi érdekelt felek eltérő elvárásaira és felelősségeire, egy közös szakpolitikai keretrendszer segíthet a szerepek tisztázásában, a következetlenségek csökkentésében, valamint átláthatóbb alapot biztosíthat a jövőbeli szakpolitika kidolgozásához és végrehajtásához.

Fontos, hogy a keretrendszer további fejlesztése magában foglalja **az adatgyűjtés, a nyomon követés és az értékelés terén a rendszer szintjén megerősített kapacitásokat**. Jelenleg a reintegrációt gyakran inkább egy magától értetődő eredményként kezelik, mintsem egy olyan folyamatként, amelyet dokumentálni, nyomon követni vagy irányítani kell. Egy hitelesebb és hatékonyabb rendszer megköveteli a szervezetektől, hogy következetesebb adatokat gyűjtsenek arról, hogy a sportolók visszatérnek-e a sportba, mikor térnek vissza, milyen feltételek mellett fogadják őket vissza, milyen támogatási vagy nyomonkövetési formák kísérik a visszatérést, és milyen akadályokkal vagy kizárásokkal szembesülnek a gyakorlatban. Ezekre az információkra szükség van ahhoz, hogy a doppingellenes rendszerek értékelhessék, vajon a reintegrációs politikák különböző kontextusokban egyaránt méltányosan, következetesen és hatékonyan működnek-e, és ezeket az adatokat az egyes doppingellenes szervezetek (ADO-k)

kontextusának megfelelően kell gyűjteni. **A sportba visszatérő sportolókról szóló jobb adatgyűjtést ezért egy jobb reintegrációs rendszer szintű feltételeként kell értelmezni.** Ez magában foglalja a visszatérési útvonalak dokumentálását, a feltételes vagy fokozatos visszatérési megállapodások alkalmazását, a rehabilitációs intézkedésekben való részvételt, valamint azt, hogy a sportolók milyen mértékben képesek visszatérni az edzésekre, a versenyekre és a társadalmi sportkörnyezetekbe oly módon, amelyet mind a szankcionált, mind a tiszta sportolók hitelesnek tartanak. A területen rendelkezésre álló jobb bizonyítékok támogatnák a szervezeti tanulást, erősítenék a politikai elszámoltathatóságot, és segítenének annak azonosításában, hogy mely reintegrációs megközelítések a leghatékonyabbak a sportolók jóléte, a bizalom helyreállítása és a tiszta sport integritása közötti egyensúly megteremtésében.

Ehhez kapcsolódó prioritás **a sportba való visszatérést követő ismételt szabályszegések nyomon követésére szolgáló, egyértelműbb és szisztematikusabb megközelítések** kidolgozása. Ha a rehabilitációt és a reintegrációt érdemi politikai célként kívánjuk kezelni, a doppingellenes rendszereknek képesnek kell lenniük annak értékelésére, hogy az egyes támogatási formák, a felügyelet és a feltételes visszatérés jár-e a későbbi doppingellenes szabályszegések kockázatának csökkenésével. A visszaesési arányok nyomon követését nem csupán ellenőrzési mechanizmusként kell tekinteni, hanem a politikai tanulás és elszámoltathatóság tágabb rendszerének részeként. Ez lehetővé teszi a szervezetek számára, hogy értékeljék: a reintegrációs keretrendszerek elősegítik-e a viselkedésváltozást, helyreállítják-e a bizalmat, és hozzájárulnak-e a tiszta sport fenntartható eredményeihez, vagy pedig további biztosítékokra és támogatási struktúrákra van szükség. Ebben az értelemben a jobb nyomon követés a legitimitás és a hatékonyság egyaránt elengedhetetlen rendszerbeli feltétele.

Ezt az ajánlást ezért inkább iteratív hozzájárulásként kell értelmezni, mintsem végcélként. A következő szakaszok építhetnek rá azáltal, hogy tesztelik a gyakorlati alkalmazhatóságot, meghatározzák a végrehajtási prioritásokat, tisztázzák a minimumszabványokat, és pontosítják, mely elemek legyenek kötelezőek, ajánlottak vagy a kontextustól függőek. A jövőbeli fejlesztéseket erősítheti továbbá a sportolók által jelentett eredmények, az érdekelt felek visszajelzései, az összehasonlító szakpolitikai elemzés, valamint a reintegrációs pályákról és az ismételt szabályszegésekről szóló, jobb longitudinális bizonyítékok bevonása is.

Ily módon a szakpolitikai ajánlás nem csupán a közvetlen vitához és finomításhoz járul hozzá, hanem egy részletesebb, működőképesebb és bizonyítékokon alapuló reintegrációs keretrendszer hosszabb távú kidolgozásához is. Végül soron az ajánlás értéke abban rejlik, hogy segít a doppingellenes és sportrendszereknek felismerni: a rehabilitációt és a reintegrációt nem a szankciót követő opcionális kiegészítéseknek, hanem a doppingellenes irányításon belüli méltányosság, következetesség, tanulás és legitimitás szükséges rendszerbeli feltételeinek kell tekinteni. A jövőbeli kutatások irányaként a vizsgálat hatókörét kiterjeszthetnék a sportolók tágabb személyes környezetére, beleértve a sportolókat támogató személyzetet, a szülőket és a sport orvosokat, hogy a projekt következő fázisaiban ezekre a csoportokra vonatkozó célzott szakpolitikai ajánlásokat lehessen kidolgozni.